

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szűcs Péter Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Szűcs Péter ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (u.o.) II. rendű és kiskorú III.rendű felperes neve (u.o.) III. rendű felpereseknek - a korábban dr. Molnár Ágnes Flóra ügyvéd, dr. Szigethy György ügyvéd, majd a Dr. Csiha Judit Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Csiha Judit ügyvéd által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és a II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe a korábban dr. Martini Jenő ügyvéd, majd dr. Poór Rita jogtanácsos által képviselt Alperesi beavatkozó (fél címe 1) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2007. július 10. napján kelt 6.P.29.494/2000/79. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 80. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 nap alatt - együttesen az I-III. rendű felpereseknek 200.000 (Kettőszázezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes nyolcadik terhességéből negyedik gyermekként 1995. október 1-jén megszületett III. rendű felperesnél fejlődése során - a jó szomatikus állapot mellett a végtagok mozgáskorlátozottságát, illetve beszűkülését, csökkent izomtónust és súlyos járászavarral kísért agybántalmat diagnosztizáltak. Állapota a 2002. és 2004. években elvégzett korrekciós műtétek folytán javult. A jelenleg 138 centiméter 50 kilogramm súlyú, jó mentális képességű gyermek mindkét kezét jól használja, két bottal vagy gurulós segédeszközzel közlekedik, kézzel segítve kisebb távolságok megtételére képes, ugyanakkor a fürdésnél, a WC használatában segítségre szorul. Általános iskolás tanulmányait magántanulóként végzi; az

iskolában is a szülők által megbízott fiatalember segíti a közlekedésben, mellékhelyiség használatában.

Az I-III. rendű felperesek - az I. rendű felperes terhesgondozását végző I. rendű és a szülésnél közreműködő II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetükben a III. rendű felperes kialakult állapota miatti vagyoni és nem vagyoni kárigényüket érvényesítették. A peradatokhoz képest a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetüktől elálltak, e vonatkozásban a Fővárosi Bíróság 54. sorszámú végzésével a pert megszüntette; 2006. május 30-án kelt és július 27. napján jogerőre emelkedett 6.P.29.494/2000/54. számú közbenső ítéletével megállapította az I. rendű alperes kártérítő felelősségét a III. rendű felperes egészségi állapotával okozati összefüggésben keletkezett károkért. A beavatkozó 2007. május 29-én 5.000.000 forint kártérítést fizetett ki az I-III. rendű felpereseknek.

A jogerős közbenső ítéletet követő eljárásban módosított keresetük szerint az I-II. rendű felperes személyenként 4.000.000, a III. rendű felperes vonatkozásában 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítést igényeltek; ápolás-gondozás címén 1996-tól kezdődően 61.500 forintban, majd emelkedő összegben 2006-ra 147.600 forintban jelölték meg havi igényüket. Háztartási kisegítő díja címén 1996-tól havi 19.800 forintot, majd emelkedő összegben 2006-ra havi 66.000 forintot igényeltek. A III. rendű felperes két éves korától élelemfeljavításra tartottak igényt: 1997. október 1-jétől havi 10.000 forintban, 2000-től havi 12.000 forintban, 2004-től havi 14.000 forintban jelölték meg követelésüket. Aloe Vera készítmény beszerzésére a III. rendű felperes négyéves korától kezdve havi 7.530 forintot számítottak fel. Gyógyászati segédeszközök beszerzési díja fejében 88.184 forintot érvényesítettek bordásfal, egyensúlydeszka, gördeszka és pedálroller, tornapad, 3 kerekű fékezhető járókeret és járóbot beszerzése miatt. A III. rendű felperes 1996-tól kezdődően különböző intézetekben különböző mozgásjavító és fejlesztő kezeléseken részvétele miatt -a már befejeződött kezelések költségén túlmenően - a jövőre nézve havi 118.000 forint rehabilitációs járadékigényt érvényesítettek. Közlekedési többletköltségként 1996-tól kezdődően 46.774 forintot, illetve ehhez képest emelkedő összegeket jelöltek meg, azzal, hogy 2006-ban 351.138 forintra, 2007. május 16-áig 133.588 forintra tartottak igényt, a jövőben az alperes havi 28.031 forint járadék megfizetésére kötelezését kérték.

Az I. rendű alperes a nem vagyoni kárigényeket eltúlzottnak tartotta, a vagyoni kárigények jogalapját sem ismerte el. Az ápolás-gondozási díj címén felszámított összegeket azért tartotta alaptalannak, mert az I. rendű felperes ápolási díjban részesül. Indokolatlan a háztartási kisegítő igénybevétele is, mivel az I. rendű felperes otthon tartózkodik. Az élelemfeljavítás azért nem jár, mert szülei az egészséges gyermekeket is ellátják a fejlődésükhöz szükséges vitaminokkal. A gyógyhatású készítmény és a gyógyászati segédeszközök beszerzése nem bizonyított. Álláspontja szerint az I-II. rendű felperesek nem igazolták a fejlesztő kezeléseket, foglalkozásokat tekintetében azt, hogy azok csak a megjelölt módokon voltak hozzáférhetőek. Megítélése szerint a közlekedési többletköltség-igény

jogalapját sem támasztották alá. Ettől függetlenül, a követelt összegek is jelentősen eltúlzottak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest az I-II. rendű felperesnek személyenként 2.500.000 forint, míg a III. rendű felperesnek 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Az I-II. rendű felperes vonatkozásában kamatot 1995. október 1-jétől, a III. rendű felperes esetében pedig 2001. december 31-étől ítelt meg. Kötelezte továbbá az alperest a III. rendű felperes részére 2007. augusztus 1-jétől havi 218.000 forint járadék, valamint 22.158.904 forint lejárt járadék megfizetésére. Ez utóbbiból különböző összegek után eltérő középátlagos időktől számított kamatot állapított meg. Megállapította továbbá, hogy 1995. október 1-jétől 2001. december 31-éig évi 20%, 2002. január 1-jétől 2004. december 31-éig a mindenkori költségvetési törvény szerinti késedelmi kamat, majd 2005. január 1-jétől a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat jár. Az ítéletnek a járadékokra vonatkozó rendelkezéseit előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy együttesen az I-III. rendű felpereseknek fizessen meg 800.000 forint perköltséget. Megállapította továbbá, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó által kifizetett 5.000.000 forint beszámítását követően - a III. rendű felperes részére fizetendő nem vagyoni kártérítés kamatfizetése tekintetében - az I. rendű alperes javára a késedelmi kamat elszámolásánál további 904 forint összeget kell beszámítani. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Megállapította, hogy az I-III. rendű felperesek személyes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli. Az alperest az állam által előlegezett szakértői költség címén 315.623 forint megfizetésére kötelezte. A nem vagyoni kárigény vonatkozásában azt emelte ki, hogy az I-II. rendű felperesek nem élhetik a hasonló életkorú szülők életét, egész életvitelüket a III. rendű felperes gondozása határozza meg, a gyermek nevelését szabadidejük terhére kell megoldaniuk. A III. rendű felperes a jövőben is gondozásra szorul, önálló életre teljes egészében nem lesz képes. A káresemény bekövetkezése idején irányadó ár- és értékviszonyokra, és a más hasonló ügyekben megállapított összegekre is tekintettel az I-II. rendű felperesek részére személyenként 2.500.000 forint, a III. rendű felperesnek pedig 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést ítelt meg. Az ápolás-gondozás körében az I. rendű alperes érvelésével szemben rámutatott arra, hogy a III. rendű felperes folyamatos gondozásra szorul, amit szülei - elsősorban édesanyja - nyújtanak. A csatolt, gazdasági társaság által készített díjtáblázatokban megjelölt összegeket azonban nem fogadta el, mérlegeléssel, általános kártérítésként 1996. október 1-jétől - a gyermek egy éves korától - havi 40.000 forintot, majd növekvő összegben 2007-re és a jövőre nézve havi 50.000 forintot állapított meg. Kiemelte: a bírói gyakorlat szerint a háztartási kisegítői költség a szükséges többletvegyenység miatt merül fel, függetlenül attól, hogy a család segítséget vesz-e igénybe, vagy valamelyik családtag a saját munkáját hasznosítja a szabadideje terhére. Ezen a címen, ugyancsak mérlegelés alapján, 1996-tól kezdődően havi 10.000 forintot, majd fokozatosan emelkedő összegeket, végül 2007-re és a jövőre nézve havi 18.000 forintot tartott megítélhetőnek. Az élelemfeljavítás nem a vitaminokkal ellátás végett indokolt, hanem azért, mert a

gyermek mozgásszegény életmódot folytat, és az arányos kalória bevitel biztosítása feltétlenül többletköltséggel jár. Az alperesnek azt az érvelését, miszerint a felsorolt élelmiszereket a többi fejlődésben lévő egészséges gyermek is megkapja, nem fogadta el, és a gyermek 2 éves korától jogszerűen igényelhető élelmelfeljavítási költséget 1997. október 1-jétől havi 4.000, majd 5.000, 2004-től kezdődően havi 6.000 forintban állapította meg. A lejárt hátralék ezen a címen 258.000 forint, a jövőre nézve fizetendő összeg havi 6.000 forintot tesz ki. A felperesek által igényelt Aloe Vera készítmény beszerzésének költségét - az orvosszakértői véleményre tekintettel - nem állapította meg. Megítélte viszont a gyógyászati segédeszközök - felperesi előadás szerinti - a 2007-es árakra tekintettel kamat nélkül számított 88.184 forintot bekerülési költségét, figyelembe véve az egyéni rehabilitáció orvosi szükségességét. A tárgyak megvásárlására bizonyítékul szolgáltak a felperesek által csatolt fényképfelvételek. A rehabilitációs szolgáltatások esetében úgy foglalt állást, hogy a felperesek a költségek felmerülését, szükségességét, gyakoriságát igazolták, ezért nem volt szükséges minden egyes alkalom számlával igazolása. A ... Intézet részére kifizetett összegként havi 42.000 forintot, a ... gyógytornász részére kifizetett összeg miatt havi 20.000 forintot elfogadott. Az alapítványi gyógypedagógiai kezelés miatt 1996. január 1-jétől 2002. december 31-éig havi 1.750 forintot, (az 1.500-2.000 forintos költség átlagát) vette figyelembe; masszázs címén 28 alkalomra 2.000 forintot, otthoni mozgásfejlesztés miatt 89 alkalommal egyenként 32.000 forintot, a fejlesztő úszás miatt havi 24.000 forintot, mindösszesen 11.669.000 forintot állapított meg. A jövőre nézve a járadék havi 118.000 forintot tesz ki. Megalapozottnak tekintette az I-III. rendű felperesek közlekedési többletköltség igényét is, annak ellenére, hogy az alperes vitatta, hogy a III. rendű felperes tömegközlekedési eszköz igénybevételére nem képes. A szülők előadását megerősítve látta ... és ... tanúk vallomásaival, és elfogadta a III. rendű felperes személygépkocsival szállítását a rehabilitációs kezelésekre. E címen általános kártérítésként 1996-ra havi 3.000 forintot, majd emelkedő összegben 2007-ben és a jövőre nézve havi 26.000 forintot állapított meg. Az összegzett követelések után Ptk. 301. §-a szerinti középarányos kamatot vett figyelembe, és a Ptk. 293. §-a és a 290. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperesi beavatkozó által kifizetett 5.000.000 forintot a III. rendű felperest megillető régebben lejárt és terhesebb nem vagyoni kár összegébe számította be. A 2001. december 31-éig a 4.000.000 forintos kártérítés után 4.999.096 forint kamat jár, a még fennmaradó 904 forintot pedig a 2001. december 31-étől esedékes fizetési kötelezettségben kell figyelembe venni, tehát a III. rendű felperest megillető nem vagyoni kár tekintetében kamatfizetési kötelezettség csak ezen időpontot követően áll be. A perköltséget a részleges pernyertesség-pervesztesség szabálya szerint számította ki, figyelembe véve, hogy az I. rendű alperes a jogalap tekintetében teljes mértékben, az összecszerűséget illetően pedig nagyjából pervesztett lett, ezért köteles az állam által előlegezett szakértői költség megfizetésére is. A kereseti illeték viselését illetően a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-át hívta fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatását kérve. Hivatkozása szerint mind a nem vagyoni, mind a vagyoni kár összecszerűsége eltúlzott. Kiemelte: egyes vagyoni jogi igényeiket az I-

III. felperesek nem bizonyították teljes körűen, ezért nem álltak fenn az általános kártérítés megítélhetőségének feltételei. Jelezte, hogy részletes indokait a későbbiekben terjeszti elő, azonban indokolás nem érkezett.

Az I-III. rendű felperesek ellenkérelmükben - kijavítás keretében - számítási hibára hivatkozva a ... Alapítványnak kifizetett rehabilitációs összeg (8. tétel 3. alpontja) 1.176.000 forintra felemelését kérték. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozták.

A beavatkozó a fellebbezésre nem nyilatkozott.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a teljes körűen feltárt tényállásból megfelelő jogi következtetéssel, helytállóan állapította meg az I-III. rendű felpereseket megillető nem vagyoni és vagyoni kártérítések összegét.

Az I. rendű alperes részletes fellebbezést nem terjesztett elő, ezért nem voltak ismertek a másodfokú eljárásban azok az érvek sem, amelyek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kívánta. E tekintetben a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság részletes, körültekintő bizonyítást folytatott le. Ítéletében kellően megindokolta, hogy mely alperesi ellenérveket milyen okból nem lehetett figyelembe venni, illetőleg a Pp. 206. §-a szerinti mérlegelési jogkörében a jogszabályi rendelkezéseknek és a bírói gyakorlatnak megfelelően okszerűen értékelte a kártérítés összegének megállapításához rendelkezésre álló bizonyítékokat.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Ptk. 359. § (1) bekezdésének alkalmazásával, a lefolytatott bizonyítást követően a pontosan ki nem számítható mértékű ápolási-gondozási költségeket, a háztartási kisegítő költségét és a közlekedési többletköltséget általános kártérítésként ítélte meg.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (2) bekezdésére figyelemmel - helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest fellebbezési eljárási költség megfizetésére is kötelezte. A felperesi jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) és (6) bekezdése szerint, - a 4/A. § értelmében áfa-val növelt összegben - állapította meg.

Az I-III. rendű felperesek személyes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §].

Az I-III. rendű felperesek javítás iránti kérelmének elbírálására az elsőfokú bíróságnak van hatásköre [Pp. 224. § (1) bekezdés]; a kérelem tárgyában hozott határozat ellen fellebbezést lehet előterjeszteni.[Pp. 224. § (4) bekezdés].

Budapest, 2008. január 23.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fülöp Györgyi s.k.
előadó bíró

Lévainé dr. Szakács Mária s.k.
bíró